

CRONICĂ DE SIMPOZION

Pe data de 15 mai 2018 a avut loc în cadrul Universității de Vest din Timișoara un simpozion internațional organizat și susținut de Centrul de Limbă Portugheză Camões (CLP) de la Facultatea de Litere, Istorie și Teologie a Universității de Vest din Timișoara, în parteneriat cu Institutul Camões I.P. (Portugalia), cu Centrul de Studii Romanice (CSRT) și cu Biblioteca Central Universitară „Eugen Todoran” (BCUT). Este a doua ediție a manifestărilor dedicate limbilor romanice, după cea din 2017, organizată anul acesta cu ocazia Zilei Internaționale a Comunităților de Limbă Oficială Portugheză (5 mai) și a Zilei Internaționale a Latinității (15 mai).

Simpozionul a avut ca principal obiectiv aprofundarea unei teme fundamentale pentru formarea și dezvoltarea canonului literar actual în spațiul vorbitor de limbi romanice, pe trei continente. Termen amplu contestat și definit în directă legătură cu *locul enunțării* (Mudimbe 1988, Bhabha 1994, Mignolo 2005, Quijano 2005), postcolonialul aduce în atenție dezbateri despre violența relațiilor coloniale, urmările și reprezentările acestora în societățile actuale. În acest context, literatura postcolonială se prezintă ca spațiu de întâlnire și contestare ale celor mai variate problematici. Dar oare reușește să răspundă diversității lingvistice și tematice ale lumilor pe care le descrie? Și, în cele din urmă, prin ce se definește literatura postcolonială? Acestea sunt doar o parte dintre întrebările formulate de Iolanda Vasile, lector de limba portugheză la Universitatea de Vest, întrebări la care au fost provocați să răspundă participanții.

În apelul simpozionului s-au încurajat propunerile interdisciplinare și comparative despre autori, texte și elemente textuale puțin studiate până acum. Tematicile orientative propuse de organizatoare au fost următoarele:

- relația colonială;
- metropolă/colonie;

- literatura națională și ideea de națiune/ literatura postcolonială și neocolonială;
- limbaj, identitate și reprezentare;
- poezie și forme de artă de rezistență;
- literatura de protest;
- limbi vernaculare vs. limbi oficiale;
- postcolonialism și literatura de călătorie;
- literatura misionară și postcolonialismul;
- postcolonialism și scriere autobiografică;
- oralitate, povestire și istorie postcolonială;
- studii de gen și literatură postcolonială.

Lucrările au putut fi prezentate în oricare dintre limbile romanice, datorită faptului că organizatoarele au urmărit promovarea intercomprehensiunii în aria romanică.

În prima parte a simpozionului au prezentat comunicări Sónia Dias Mendes de la Institutul Camões I.P./Universitatea din București (*Mia Couto: A repaginação do mundo através da Moçambicanidade*), Luminița Vleja, UVT (*Voces de la narrativa filipina en español: Noli me tangere*), Adolfo R. Posada, UVT (*Neocolonialismo y barbarie en Gracias de Pablo Katchadjian*). După dezbaterea extrem de interesantă pe marginea acestor comunicări au urmat Ilinca Ilian, UVT (*Escribir la historia en Latinoamérica: las certezas postcolonialistas vs. la desconfianza auctorial*), Ioana-Maria Marcu, UVT (*Être o une pas être post(-)coloniale. Le cas de la littérature issue de l'immigration maghrébine*), Caio Simões de Araújo, Institutul de Științe Umaniste din Viena (*O amor em terra de estranhos: gênero, desejo e intimidade colonial no romance francês e português*), Iolanda Vasile, Universitatea din Coimbra/Institutul Camões I.P./Universitatea de Vest din Timișoara (*Perfis femininos na literatura angolana sobre a Guerra de Independência*). Același tip de dezbateri și discuții fructuoase pe baza acestor comunicări valoroase au încheiat simpozionul, apreciat, atât de participanți cât și de cei care au asistat, ca fiind o manifestare de înaltă ținută academică.

În calendarul evenimentului au fost precizate și câteva **referințe bibliografice** utile pentru participanți:

- Bhabha, H. 1994 *The Location of culture* (New York: Routledge).
- Mignolo, W. 2005 *La razón postcolonial: herencias coloniales y teorías postcoloniales* (AdVersuS , Año II, N° 4).
- Mudimbe , V. Y. 1988 *The Invention of Africa. Gnosis, Philosophy and the Order of Knowledge* (Bloomington: Bloomington University Press).
- Quijano, A. 2005 *Colonialidade do poder, Eurocentrismo e América Latina* (Buenos Aires: CLACSO, Consejo Latinoamericano de Ciencias Sociales).

Ca urmare a inițativei și demersurilor realizate de Iolanda Vasile, lucrările simpozionului vor putea fi publicate, împreună cu alte lucrări pe aceeași tematică, în revista *Caligrama: Revista de Estudos Românicos* [Revista de Studii Romanice]. Revistă internațională fondată în 1981, *Caligrama* aparține Departamentului de Limbi Romanice a Facultății de Litere a Universității Federale din Minas Gerais [Universidade Federal de Minas Gerais]. Revista reunește patru domenii de studiu: Filologie romanică, Limbă și literatură spaniolă, Limbă și literatură franceză, Limbă și literatură italiană.

Luminița Vleja